

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ **Елементи постмодерне популарне културе у романима Ника Хорнбија и Ђузепеа Куликије**, КАНДИДАТА **Дејана Малчића**

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовео комисију 25. октобар 2023. године (бр. одлуке 2936/1), Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>др Снежана Милинковић, редовни професор за ужу научну област Италијанска књижевност (2017), Филолошки факултет Универзитета у Београду;</p> <p>др Александра Јовановић, редовни професор за ужу научну област Енглеска и америчка књижевност (2016), Филолошки факултет Универзитета у Београду;</p> <p>др Тијана Парезановић, ванредни професор за ужу научну област Англистика (2019), Факултет за стране језике Алфа универзитета у Београду.</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Дејан, Мирослав, Малчић</p> <p>2. Датум рођења, општина, република: 9. мај 1981, Бања Лука, Босна и Херцеговина</p> <p>3. Наслов мастер рада: <i>Un percorso verso lo sviluppo della competenza comunicativa orale dell'italiano come LS</i></p> <p>3. Датум и место одбране мастер рада: 2012. године, Ca' Foscari, Венеција</p>

4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:

Друштвено-хуманистичке науке

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Елементи постмодерне популарне културе у романима Ника Хорнбија и Ђузепеа Куликије

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Докторска дисертација Дејана Малчића под насловом *Елементи постмодерне популарне културе у романима Ника Хорнбија и Ђузепеа Куликије* обухвата 137 пагинираних страница (без насловних страница на српском, енглеском и руском, сажетка, садржаја, и приложених изјава на крају), приређених према Упутству за писање докторских дисертација. Дисертација садржи следећа поглавља: 1. Увод (стр. 2-5); 2. Дефинисање појмова (7-25); 3. О ауторима и избору романа (27-28); 4. Хорнби, Куликија и постмодерна популарна култура деведесетих (30-105); 5. Hornby & Culicchia Redux: 10 Years Later (107-117); 6. Хорнбијеви и Куликијини филмски свјетови (119-124); 7. Закључак (126-130); На крају рада је понуђена пригодна библиографија (132-137).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Докторска дисертација кандидата Дејана Малчића под насловом *Елементи постмодерне популарне културе у романима Ника Хорнбија и Ђузепеа Куликије* по свим својим одликама може да се окарактерише као оригинално научно дело. Дисертација садржи седам целина, односно увод, пет поглавља и закључак. У уводном делу кандидат је образложио циљ и предмет рада дисертације. Кандидат је разборито нагласио спој постмодернизма и популарне културе као оквир истраживања и један од најважнијих аспеката комплексног и сваким даном све све сложенијег света данашњице. Материјална подлога културе која је одређена терминима постмодерно и популарно је увек систем капиталистичке производње, што нужно указује на конзумеризам и потрошњу разноврсних роба и услуга, али и много сложенији однос према култури који појединац или групе могу према њој да изграде. У уводном делу кандидат је понудио и кратки преглед садржаја наредних поглавља, од другог до седмог, завршног.

Након увода, наредно, друго поглавље, под насловом „Дефинисање појмова“, постепено, кроз дефинисање појединачних једноставнијих термина, настоји одредити и сложенији термин постмодерне популарне културе. Кандидату су за ту намену послужили појединачни одељци у оквиру овог поглавља, од којих први полази од дефинисања појма културе уопште. Незаобилазна дела теоретичара културе као што су Доминик Стринати, Џон Стори, Џон Фиск, Џим Колинс и Анђела Мекроби, послужила су кандидату да сагледа начин третирања постмодерне популарне културе кроз различите

епохе, али и да назначи њену прогресивну природу, увек подложну променама и окренути (техничким) иновацијама, која, како кандидат наводи, одговара све комплекснијем свету који нас окружује, његовој изразитој фрагментираности и разноликости, а који је рефлексивна све сложенијих друштвених односа. Све то опет пружа могућност да се култури, посебно постмодерној популарној култури, приступи на различите, често и контрадикторне начине.

У трећем поглављу кандидат прави пригодан кратак осврт на стваралаштво писаца Ника Хорнбија и Ђузепеа Куликије те објашњава разлоге одабира романа поменутих аутора који су смештени у исту епоху, често и исту годину, тематски слични, те окренути одређеним аспектима постмодерне популарне културе девете деценије двадесетог века (прва четири романа), као и прве деценије наредног века (последња два).

У четвртном поглављу, насловљеном „Хорнби, Куликија и постмодерна популарна култура деведесетих“, кандидат посебно и темељно истражује најважније аспекте постмодерне популарне културе у изабраним романима Ника Хорнбија и Ђузепеа Куликије написаних током те декаде. Аспекти које анализа обухвата су многобројни, а међу најважнијима је свакако изградња личног идентитета кроз конзумирање и уживање у многим појавностима постмодерне популарне културе. На питање идентитета, као окоснице анализе, логично се надовезује и испитивање конзумеризма, укључујући разне врсте „робе“, пре свега популарну (рок) музику и различите медије, од којих сви могу бити за јунаке романа ослобађајући, када афирмишу и развијају лични идентитет и доводе до социјалних интеракција, али и поробљавајући, уколико доводе до било какве врсте искључивања из друштвених токова или репресије (на пример, конзумирање телевизијских садржаја, који су у романима углавном доживљени као синонимни површној култури позног капитализма). Кандидат у овом поглављу посебно наглашава да бављење одређеним аспектима постмодерне популарне културе у романима неопходно упућује на интертекстуалност (без обзира на врсту текста који служи у то сврху), без које је тешко и замислити постојање прозе Ника Хорнбија и Ђузепеа Куликије у деведесетим годинама двадесетог века, који су увек огледало свог времена и несумњиво окренути оном, за место и време њиховог настанка, актуелном и популарном.

У петом поглављу, насловљеном „Hornby & Culicchia Redux: 10 Years Later“, кандидат наставља да анализира елементе постмодерне популарне културе, овај пут у по једном роману Ника Хорнбија и Ђузепеа Куликије који су настали више од деценију после изабраних романа из деведесетих, а анализирани у претходном поглављу. Питања грађења идентитета, конзумеризма, комодитета и потрошње су и даље есенцијална, упркос томе што је десетогодишња дистанца омогућила да се одређени елементи популарне културе, у складу са њеном прогресивном природом, још више развију. Кандидат показује како се упркос променама и напретку технологије, суштина капиталистичког конзумеризма није много променила: у Хорнбијевим и Куликијиним романима насталим у овој декади појављују се значајне техничке иновације, али је природа људског бића – човека-потрошача, у константној потрази за изградњом идентитета – остала неизмењена. Такође, човек-потрошач и даље

има могућност избора: постмодерна популарна култура може довести до стагнације, али може бити и извор самоизграђивања и личног развоја.

У шестом поглављу, насловљеном „Хорнбијеви и Куликијини филмски свјетови“, кандидат указује на повезаност Хорнбијевих и Куликијиних романа са седмом уметношћу. Овај осврт на везу изабраних писаца са другим популарним формама је логичан, не само због постојања адаптација одређених Хорнбијевих и Куликијиних романа, већ и због повременог одређивања појединих наративних поступака изабраних писаца као кинематографских, а који су их учинили изузетно актуелним и блиским циљној читалачкој публици, те на крају и довели до настајања њихових филмских верзија. Такође, у складу са темом рада, кандидат указује да се и сами филмови могу третирати тек као потрошна роба капиталистичког пролазног и популарног, а не морају нужно имати амбицију да представљају нешто више.

У завршном, седмом поглављу, кандидат аргументовано потврђује да је постмодерна популарна култура била и више него исправан избор као основа за анализу романа. Она прожима фиктивне светове Ника Хорнбија и Ђузепеа Куликије на многобројне и разноврсне начине. У њима су осликани како њени изразито негативни, тако и веома позитивни аспекти, али надмоћност, прогресивност и динамичност постмодерне популарне културе свакако указују на њену дуготрајност и свеприступност током двадесетог и двадесет и првог века.

VI Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање на основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији

„Visioni postmoderne di Roma in La grande bellezza, Suburra e Lo chiamavano Jeeg Robot“ (Palimpsest: International Journal for Linguistic, Literary and Cultural Research, Стип, 2023a.)

„Простор као средство (не)комуникације у филмовима *Црвена пустиња* и *Сигурна*“ (Филолог, Бања Лука, 2022.)

Италија, Рим и декаденција у филмовима *La dolce vita* и *La grande bellezza* (ЛИК : часопис за литературу и културу, Београд, 2018.)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Кандидат на крају свог истраживања закључује да је постмодерна популарна култура изузетно продуктивна као оквир анализе изабраних романа, као и да су Хорнби и Куликија значајни хроничари времена у коме живе. Елементи постмодерне популарне културе присутни у романима су изузетно разнолики, и указују на стање у друштвима и у културама у којима су романи настали у одређеном времену, али, захваљујући одређеним универзалностима функционисања производње позног капитализма (али и непромењивости природе самог људског бића), доста тога откривају и о нашем

друштву, као и о нама самима у све сложенијем свету данашњице. Кључна карактеристика постмодерне популарне културе, много пута апострофирана у раду – њена прогресивност – свакако може да укаже на охрабрујуће, па и оптимистичне тенденције по питању изградње идентитета и проналаска места појединца у фрагментираном свету у којем живимо, али може и да понуди корисне смернице за будућност и развој, како саме постмодерне популарне културе, тако и нас самих.

**VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА
НАПОМЕНА:**

Дисертација под називом *Елементи постмодерне популарне културе у романима Ника Хорнбија и Ђузепеа Куликије* кандидата Дејана Малчића представља оригиналан научни рад посвећен теоријски одлично утемељеном читању и тумачењу изабраних романа Ника Хорнбија и Ђузепеа Куликије кроз призму елемената постмодерне популарне културе. Кандидат је у раду дошао до низа занимљивих закључака које је представио на јасан и прегледан, научно утемељен начин. Дисертација је захваљујући томе, као и претходном обимном и темељном истраживању, заокружен, зрео, и оригиналан научни рад.

X ПРЕДЛОГ:

На основу свега изложеног, сматрамо да је **Дејан Малчић** обрадом теме под насловом **Елементи постмодерне популарне културе у романима Ника Хорнбија и Ђузепеа Куликије** сачинио вредно научно дело, од несумњивог значаја за науку о књижевности и студије културе. Због тога предлажемо наставно-научном већу Филолошког факултета да ову докторску дисертацију прихвати, а кандидату одобри приступ усменој одбрани рада.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Снежана Милинковић

др Александра Јовановић

др Тијана Парезановић